

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTOI SZÁLLÁS:
Óvár Vizi-utca, 231. szám, első emelet.

Megjelen a lap hetenkint háromszor u. m. Vasárnap, Szerdán és Pénteken. Ara évnegyre 3 ft. o. 6. Hirdetési ár: soronként 7 kr., s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj. Elkészítés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezelik.

KIADÓ-HIVATAL:
Középutca, STEIN J. könyvkereskedése.

Előfizetési figyelmeztetés.

Lapjaink a jövő év elején kezdve hetenként négyszer fognak megjelenni az eddigi alakban és eddigi árban. E szerint a hirlap-bélyeg nyomása alatt most még nehezebb feltűnőbb mennyiségű tartalék példányokat állíttatni ki lapunkból, s arra nézve, hogy tisztelt előfizetőinknek kiegészített példányokkal bizonyosra szolgálhassunk, igen szükséges az, hogy megrendeléseiket minél előbb megtenni méltóztassanak; — a mire ezennel tisztelettel is kérjük fel figyelmeztetve, hogy az előfizetési pénzt — évnegyedenként 3 forintot — kiadónk Stein János középutcai könyvkereskedésébe beküldeni sziveskedjenek.

Kolozsvár, dec. 26-kán.

Tudósításaink szerint a magyarhoni megyék mindnyájan összhangzatosan a 48-iki alapon szervezést mondják ki.

A megyék ez egyetemes kimondása azon következtetést hozta velünk, miszerint e megyéknek az országgyűlésre küldendő képviselői, kik a megye kívánalmainak szövívői, ugyanezt fogják az országgyűlésen kívánni. Az alsótábla kezdeményezése e szerint előrelátható.

Hogy az összes nemzeti akarat jellegét viselje, és a törvényhozás minden kellekeivel ellátva legyen, a főrendi tábla elfogadása kívántatik.

Mint a főrendi tábla ohajainak előleges kifejezését, a királyi főltség szentesítése után az esztergami értekezletet úgy tekinthetjük; e két testület határozománya törvénynyé válik vagy is inkább életbe lép, mint olyan 1860-ban mi 1848-ban az vala.

Nem a trón gyöngítése ennek célja, nem pártoskodás mondatja ezt a nemzettel, hanem inkább azon kapcsolatok szorosabbra fűzése, melyek őt a trónhoz kötik, biztosítás mindkét részről, mely a királynak megadván a mi a királyé, a nemzetet védi és nekik a nihil de nobis sine nobis elvét biztosítja, ezáltal lehetőségessé teszi, hogy az önsorsán önére jével segíthessen, mert az alkotmány erő; elismervén a királyi személy sérthetlenségét, azt rossz tanácsadók befolyása alól kiveszi, minden felelősséget a tanácsadókra rak, kik lépteikért számolni tartoznak; így levétetvén a koronát viselő magas személy vállairól a felelősség nehéz sulya, azt a maga teljes nyibusában állítja elé, ki ha országa kinyilatkoztatott kívánsáig egyszer beleegyezését megadta, az többé különböző befolyások bábjátékává nincsen téve, vitatás tárgya nem lehet, hanem ha önmagából meríti a változtatás módjait is.

A közelebből egybejövendő országgyűlés tárgya tehát nézetünk szerint csak is a koronázás, és az evvel kapcsolatban levő eskü letétele.

Fogja-e ő felsége a koronát fejére tenni akarni? Ezáltal meglevő törvényeink megtartása iránti esküjét letenni?

Fog-e a királydombra felszárguladni négy felé vágyán, ezáltal védelmet birodalmának kimondani?

Épségét azon korona fedezete alatt álló országnak esküjével megpecsételni? nem tudjuk, de bizton reméljük, mert hazánk virányára a békét kívánjuk, s mit az emberi szív ohajt, azt szereti önmagával elhíhetni, hogy teljesülend; a béke pedig az elégedettség kifolyása, nemcsak az a harez, hol a halál anygala sötét palástjával sokakat betakar, hol a létből a sir ölébe perczenként százak mennek át; hanem az is, hol a kedélyek örökös izgatottsága a meglevőt megsemmisíteni, helyette mást eléllíteni törekszik, hol az egyik fél kíván, a másik meg a kívánalmakat elnyomni akarja.

Erdélyünkben, noha az átalakulás megfejtése itt is nehéz, helyzetünkön sokat könnyít az, miszerint az anyaország határozatai anyira kapcsolatban vannak ős életszerkezetünkkel, hogy nekünk más tendenciák nem marad mint megyeinket rendben szervezni, és a szervezett megyékből majdan választott képviselőkkel országgyűlésileg kimondatni a testvér haza iránti ragaszkodásunk.

Nem a mi feladatunk siettetni a kifejlődés perczét, — a miénk elfogadni azt, mit a testvér haza határoz, melynek határozatát mint mi reánk is törvényes erejűeket kellend tekintenünk, annyival inkább, mert reméljük, hogy ily fontos, válságos perczekben, a még meg nem romlott római birodalom méltóságteljes senatusconsultumaihoz hasonló leendő, mely sem Porsenna cohorsaitól, sem Catilina a nagy birodalom szabadságát s hatalmát gyilkával fenyegető összeesküvésétől el nem rettent, hanem a honszeretetet és higgadság határozatait hozá, melyekkel mindkét ellenét legyőzte.

Higgadság, komolyság és összetartás a hon boldogítására vezető eszközök.

Pártoskodás, szétszakadás, ezt nem segítik elé. Bizalom egymás irányában, nem gyanakodás azon honfiak iránt, kik mediumaink a király és nemzet között, melyek a békés átalakulás révpártjához vezethetnek.

Ki ne ohajtaná ezt? ki ne ohajtaná, hogy szenvedéseink után a már csak távolban hallott szép jövő reménye mintegy varázsvessző érintésére egyszerre valósuljon.

E varázsvessző neve higgadság és összetartás.

Ki ne ohajtaná, hogy a szántóvető biztos legyen arról, hogy a mit ő vet, ő is aratja le? mert az tulajdona.

Hogy a dolga után pihenni kívánó békés polgár családjá körében biztos menhelyet találjon?

Hogy a törvény szentsége, mely mindenkit egyaránt oltalmaz, elismerve legyen? az alkotmány pedig a személy szabadságot megadja?

Gróf Bánffy Béla.

Kolozsvár, dec. 20-kán.

A magyar constitutionalisták állása. — Az 1860-dik év tízedik hónapja Európa és specialiter a magyar állam politikai történelmének évkönyvébe két nevezetes oklevelet sorolt, a melyek nemzetünk szerencsés ösztönét, s közvéleményének szilárdságát és egységét egyiránt próbára tették. Egyik az ugynevezett osztrák császári diploma okt. 20-ikáról. A másik lord John Russel ismert jegyzéke okt. 27-dikéről.

A hézag, a mit e két okmány közt az elvi különbség képez, oly nagy, hogy a kit jogszere nem ösztönöz egyikhez vagy másikhoz való határozott csatlakozásra, hanem inkább közbulál, e helyzet természetét vizsgálva, úgy találndja, hogy ettől majdnem oly távol esik, mint amattól.

Ha szemmértékünk nem csal, így állunk mi e pillanatban, midőn a helyett, hogy akár az október 20-diki diplomát, a mely egy fél ocsyrozott fél törvényes charta magvát hordja magában, akár az október 27 diki angol külügyminisiter jegyzékét, a melyről mondatott, hogy az „az európai népjogba a forradalom elméletét is beoltja és ott megállapítja“, politikai hitvallásunk dogmájába föltétlenül bevenni sietnénk, inkább az utolsó törvényes országgyűlés által hozott, a király által szentesített törvényekhez ragaszkodunk.

E magunktartása által határozottan a constitutionalismus zászlója alá sereglik, s tisztán a legalitás, az alkotmányos törvényesség terén állunk.

Mert mi az alkotmányos törvényesség, a maga szabatos értelmében vett constitutionalismus szerintünk?

Normalis és abnormis viszonyok közt egyiránt megörzött hűség az alkotmányos uton és alkotmányos formásgal szentesített, a törvényes fejedelem és alattvalói által egyiránt elfogadott és tiszteletben tartott jogalaphoz, a melyen a törvényhozó és végrehajtó hatalom kölcsönös viszonya nyugszik! Két szerződő fél között a legszigoribban kötelező érvényre emelt alkukötés (pactum conventum) ez, a melyet nemhogy ignorálni, de még csak módosítani se szabad, hanem közös beleegyezés érvényesíti a módosítást. Nem egyoldalú jogtulajdon tehát, a melynek gyakorlatában az illető tulajdonos legfőleg csak ingyen kegyelemből szolgáltat igazságot a másik fél igényeinek; hanem egy oly kölcsönös megosztott joggyakorlat viszonya, a melyben Hármaskönyvünk amaz axiomája „patere legem, quam tuleris“ épp úgy szól az egyik, mint a másik félnek; egy viszony, a melyet — ha nem akarunk minden órában végkép felbonthatóknak ismerni el — mindkét fél sérthetetlennek kell, hogy valljon, s oly tiszteletben tartson, mint a minőben tartott hajdan a batáristenek oszlopa, a melyen e fel-

irat vala: „Cedo nemini!“ s a mely elől a rómaiak állítása szerint magok az istenek is kitértek.

Ily batáristennek tekintjük mi alkotmányunkat, a mely politikai szabadságunk minden garantitát magában foglalja, s ha azt teljes épségében, nem pedig megsemmisített karral és megbénított lábbal akarjuk a maga helyére visszaállítani, ez oly szent, oly legitim törekvés, a melyet bizonyára Európa minden művelt s a törvényes szabadság nemcsak fogalmáig emelkedett népei örömmel fognak üdvözölni, s üdvözölnek már is.

Mi constitutionalisták vagyunk, a törvényes alkotmány és az alkotmányos szabadság hívei, s ha némely bécsi lapok rémülten kongatják a vészharangot, mivel a magyarországi vármegyék az 1848-diki alapon restaurálják magukat (s pedig majdnem bizonyos, hogy az erdélyi vármegyék szintén egyértelműleg ezt fogják tenni); ha a Lajthán tül közvélemény némely organumai tán azt hiszik, hogy ez által már en plein pied forradalmi térre mentünk; akkor valóban nem tudjuk, e jó urak hol fognak Európában népet találni, a melynél a törvényszeretet és türelemnek magasabb fokát mutathatnák fel, mint a magyarnál, a ki az anyagi és morális inség napjai után, az elkecseregett szenvedély hangja helyett, a politikai érettség és csodálatos türelmesség méltóságos hangján szólal fel, s első szava is: **törvény!**

Egyetlen egy nép van Európában, a melynek politikai érettség, s törvényszeretet tekintetéből tán, de csak tán elsőbbséget engedhetünk a magyar felett. És ez az angol nép! De vajjon ha John Bull tovább egy évtizednél a Bach Sándor ur politikai rendszerének, a „felvilágosult absolutizmus“nak áldásaiban részesülne — a mit egyébiránt nem kívánunk neki! — vajjon John Bull, ha egyszer aztán feltátna az ő nagy szíjait és szabadulni érezné az ő boxerözében gyakorolt öklét, fogna-e több önmérséklést tanusítani, fogna-e csak arról beszélni: hol a törvény, adjátok ide! Kérdés: mert John Bull a mily phlegmaticus természettel van megáldva, épp oly goromba, mikor méregbe jő, s meg vagyunk győződve, hogy abból az iskolából, a melyben a múlt évtized alatt a mi nyakunk nyult, John barátunk személyében kevésbé szeretetreméltó, kevésbé ildomos, kevésbé felelősen felelő kerlincse ki.

Ha a magyar constitutionalisták azt kiáltják: 1848! felelős miniszterium!!! unio!!! stb. ez a legmegnyugtatóbb szó gyanánt kéne, hogy mindazok fölébe hangozzék, a kik a forradalomtól félnek, s bizonyára a békés kibontakozás érdekében semmi se kívánatosabb, mint az, hogy a constitutionalisták táborá minél erősebb legyen, s azoknak reményei és törekvései mielőbb fent is bizalommal fogadtassanak és kielégíttessenek.

Mi azt akarjuk, hogy a politikai ő-testamentum könyvei bezárassanak, s mielőbb kilépjünk (a minthogy már 1848-ban kiléptünk volt) az evangélium tisztább és tündevetőbb terére, a hol szent Maté szavaival élve: „a gyertyát nem azért gyújtják meg, hogy elrejtésék véka alá, hanem, hogy a gyertyatartóba tegyék és fénylik mindeknek, a kik a házban vannak!“

A követválasztási kérdéshez. — Ha az általános vélemény minden oldalról abban központosulna, hogy a közelebbi hongyülésre küldendő követek is az 1848-iki II-dik törvény-cikkely alapján választassanak, azon esetre éppen időszertinek vélem az idézett törvény 4-dik §-nak c) pontjára, tájékozásul némely észrevételeimet felsorolni.

Az említett törvény elismerve az eddigi jogosultak választási jogának sérthetlenségét, sőt azt a nép összes intelligenciájával, egy a kereskedők, gyárosok, iparosok nagy számával szaporítván, ezen szabadelvű s széleskörű jogot még tovább terjeszti és a c) pont így szól: „Rendezett tanácsal el nem látott községekben, mindazon lakosok, kikre a folyó 1848-dik évre az adóajstrom szerint fejpenzen felül legalább 8 pengő forint adó van kivetve, — választási joggal fognak birni; — és ezeken kívül mindenik község, mely az 1791-beli 12-dik törvény-cikkely nyomán jogositottakon kívül legalább 100 fűstöt számlál, befoly a követválasztásba, szabadon választott két képviselő által. Kisebb községek pedig egy képviselő által.“

Mely idézett pont utolsó tételeire nézve nincsen nehézség; a miként szintén nem volna a 8 pftban megállított censusra nézve is azon esetben, ha mindazon adófizetők ma is élnének, és e mellett a birtokban is, mely a 8 forint adónak alapja vala, maig is semmi változás nem jött volna közbe!

De miután nemcsak e részben jött közbe változás, hanem a felett még idő folytával az adó is más alapon rendeztetett el; az a kérdés merül fel tehát, hogy ily változott körülmények között, azon választói jog, mely 1848-ban 8 ft censushoz kötöttest, miként alkalmazható és gyakorolható ma is úgy, hogy a törvény rendeletének is elég ténesezz?

Hogy egyiknek előnye a másik felett inkább kiténjék, elősorolok egyes nézeteket.

1-ször. Első tekintetre ugylátszik, mintha azon elméletileg felállítandó elv lehetne elfogadható; t. i. „a minő arányban áll az 1848-iki 8 ft adó, az ugyanazon alapon kiszámítandó 1860-iki adóhoz, a szerint legyen az illetők által a választási jog is gyakorolható.“

Igen, de ez a gyakorlatban kivihetetlen. Ugyanis a régi adórendszerrel volt egész Erdélyben 4 classis; és külön minden egyes falu, csak az egyik valamelyik classisba volt sorozva; és e mellett még a szántóknál többet jövedelmező rétek kevesebb adóval is terheltettek amazoknál, míg az új

kedvező volt, — lassankint csillapodni kezd, — s az egybe-hívandó országgyűléstől a fenforgó nehézségek mindkét részre s a közbizodalom javára is kedvező megoldását várják. Quod Deus facit.

— A „Sürgöny“ Bécsből dec. 23-kán biztos hálomás után közli, hogy a „Vojvodina“ visszakeblése legközelebbi napokban legfelsőbb helyen ki fog mondani, s hogy az udvari kanczellária már a szükséges javaslatokat, a főispánok ez országgyűlések számára leendő ki-nevezetése iránt előkészíti. Horvátországot illetően is a legjobbnak remélésére lehetünk feljogosítva. A magyar udvari kanczellária már az ide vágó javaslatokat készíti a két országgyűlés számára. Végre az Erdélyországgal unio sine kizárva. A legközelebbi napok fontos kir. határozatok fognak Erdélyre vonatkozni hozni. Ott is ugy mint Magyarországon az országgyűlés lehetőleg hamar egybe fog lépni s akkor bizonyára az unio kérdése is szönyeg-re fog hozatni. „Gr. Teleki László ügye — írják a „Sürgöny“ — néci magyar körökben némi figyelmet gerjesztett. Még hiányzanak ugyan a pontos tudósítások ez eset-ről; de nincs kétség aziránt, hogy ez ügy, ha csak lehetséges, gyorsan és engedékeny módon fog elintéztetni.

— Megjelent az „Ifjúsági könyvtár“ I. II. és III-dik kötete, Engel és Mandelló tulajdona. Az első kötetet, mely kezdők számára van írva, írta Fekete Mihály, a II. és III-dikát Grimm után fordította Nagy István. A kiállítás csinos.

— Galiczia is kezd fölésmelni eddigi ájultságából. A program, mely a honfiakat egyesíteni látszik: Galiczia autonómiaja nemzeti intézményekkel, Magyarországhoz hasonló állást külön udvari kanczellária felállításával, külön országgyűléssel, mely az ország érdekeit valóságos képviselőnek, melynek joga lenne az ország szükségéi, s főleg a bud-gét felett tanácskoznia és határozatokat hozni, s a községek s kertületek szervezését nemzeti szellemben keresztül vinni, sat.

NYILTTÉR.

(Nyilatkozat.) Komáromi — ur a folyó hó 21-iki színi-előadásban, ildom és színpadi szabályok megsértésével, személyemre vonatkozó néhány halvaszületett élecezel, bu-kuresti és kolozsvári színgazgatói eljárására homályt vonni, s különösen az elsőre nézve a közönségben számtalan ver-siókban kerengő, s az igazságtól merőben eltérő balfogalmakat még inkább összezavarni akarván; kötelességemnek tartom, azokra a következő megjegyzést tenni, hogy az azokban foglalt rágalmakat megezőfolyam, s egyszersmind figyelmeztetem, hogy mind az abszolút morál törvényei, mind a színpadi szabály, mind pedig a nemesen érző em-beri szív tiltja az önközta szerencsétlenséget is pellen-gérre tenni; azt pedig, ki oly törekvést, melynek időnkben a művészet fontos feladata szerint a legszentebb nemzeti czélja volt, s külbetátások miatt hanyatlott el, eltörölhetlen szellemi hatást hagyván mégis maga után — a legnyilván-ban, hamis ráfogásokkal kipellengérezni akar, minden jóra-való ember elítéli. Komáromi ur par excellence burleskodá-sában Bukurestből megszökött emleget. Tajgam becsületé-nek érdekében nyilván hirdetem, hogy azok egyről egyig Komáromi urat sem véve ki, szép állásukhoz méltólag vis-selvén magukat, kivéve a színésznép indulásának természe-tes bajait, mely míg a világ világ, minden indulási alka-lommal és itthon is minden városban előkerül — teljes sza-badsággal, sőt mondhatni vigan, vendégszerető magyar s nemmagyarokból álló számos elbucszó kisérletében váltak meg Románia fővárosától. Engem akart tehát érteni; de hi-szen jól tudja ő, hogy a nem is általam kezelt, és áruló kézbe jutott pénztár deficitje, s a tagok adósságainak fejébe 17 éves igazgatói keresményemet, 10—12 ezer forintnyi ér-téktől fundus instructusomat vetem oda minden panaszzal nélkül mely azt háromszorosan tífledezte. Annaira vakmerőnek pe-dig nem tarthatom Komáromi urat, hogy valami erkölcsi bűnt rám merne fogni vagy ő, vagy bárki fia, mely miatt a szűkies eset előfordulhatott volna, mert azon emberi gyar-lóságokon kívül, melyekről Ovidius elmondta, hogy: „nihil a me humani alienum puto“ minden erkölcsi szennyől törekedtem szívemet megóvni... sőt azt hiszem ebben tan-bizonyosságom Komáromi ur maga is, és mindazok, kikkel valaha érintkezésben voltam.

Komáromi ur a közönség kegyével kacérkodva eljut a színgazgatóság megemlékseig, s egyiket a másik rovására feldieséri... ez a milyen illoyalis, éppen oly vádló akart irányomban lenni. Közbeszólvá a nem iránygató igazgatói pályán én utódomnak jobb szerencsét kívánok mint enyim volt. Komáromi ur figyelmét odaforitom, hogy hat béli pontos fizetés korántsem zálog, sem talisman az elkövetke-zhető hét sovány évek ellen, melyektől utódomat mentse meg az enyimmél jobb sorsa; s egy 17 éves, sokszor szép gyümölcsöt termő fához a hat béli magvat csak majd 17 éves fikorában kell hasonlítani. A mely igazgató több mint ötszáz ezer pfírt fizetett ki gage-ban pályája alatt, nem lehet ily gyöngédellen, és igazságtalan észficzomodásoknak tárgya, kivált ha az élcező maga is részesült ebből egy pár ezerben. A kit a művészet angála megcsókolt, annak ajkai ne nyiljanak többé soha ily rágalmakra.

Havi Mihály

— A „nagy halmagy“ és „körösbányai“ postákról la-punk megrendelése végett két rendbeli előfizetési úszvegek küldetvén be az illető név kijelölése nélkül, tisztelettel fel-kéretnek az irt előfizetők neveiket a kiadó-hivatallal a leg-szöbben tudatni, nehogy lapunk jövő évi széküldése alkalmával ezen felmerült hiány miatt valamely kedvetlenség tör-ténjék.

— Korda Adám urnak. T. cz. urasága neve alatt megrendelt lapok a megrendelés idejétől pontosan küldettek — a megrendelés szerint Cs. Bagosra. — Az utolsó-posta ál-lomás kiadó-hivatallunkkal tudatva nem lévén, ezen lap min-dig a szilágysági csomag közé tétetett; de azok egy cso-móba gyűjtve, miután Alsó-Magyar- és Erdélyországnak egy-résztét megutazták kiadó-hivatallunkhoz visszaküldettek. Minthogy a rendelés a jövő év első évnegyedébe is átment, tisztelettel felkérjük ont sziveskedjék rendelkezni kiadó-hi-vatallunkhoz, lapjaink hova és melyik postára leendő utási-tása végett.

— A Girókuti P. Ferencz által szerkesztett 1861-diki országos nagy képes naptár széküldésekor néhány csomag bérmentetlen tétetvén a postaszekérre, alólt tisztelettel szölt fel azon t. cz. gyűjtő urakat, kikhez ily bérmentetlen cso-magok érkeztek, az érettek fizetett postaszekér-díjt velem tudatni méltóztassanak, mit is röglön a cs. kir. postaszekér által utánküldendek.

STEIN JÁNOS,
könyvtáros Kolozsvárt.

POLITIKAI HIREK.

— Gaeta nem capitulált, s előreláthatólag nem is egyhamar fog, legalább önként, capitulálni. II. Fe-rencz király minden alkudozást félbeszakított, söt vé-rmes reményeket ápol szívében az oly rögtön veszendőbe ment királyság visszanyerhetése iránt. A piemontiak azonban Gaeta bombáztatásának ismét oly erőlyes mő-don kezdettek neki, hogy a mielőbbi sikerben egy csep-pet sem kételkednek. Egy 23-ki tudósítás szerint maga a király is kénytelen volt külön menhelyet keresni az erőd egy zugában. Söt a 24-iki „Perseveranza“ szerint:

„Gaeta bombáztatása oly erős és eredmény-teljes, miszerint annak a tengeri oldalról megátad-tatása nélkül leendő „bevételét is remélik.“ A ki-rály eltökélte magát a végperczig kitűrni, s közelebb a francia királyhoz intézet leveleiben kijelenté, hogy inkább fogja magát hitvesével és még nem született gyermeké-vel együtt vára romjai alátemettetni, mintsem kapitulatíót fogadjon el, még ha a francia hajóhad elhagyná is őt. Vajjon ez meg fog-e történni, még most sem bizonyos, dacára az „Opinione“ nápolyi sürgönyének, mely állít-já, hogy a francia hajóhad már néhány nap mulva fogja Gaetát elhagyni. Orosz-, Poroszország és Ausztria kü-lön fordultak a francziák császárához, hogy a szerencsét-len királytól oltalmát meg ne vonja, az angol kabinet el-lenben nem csak nem csatlakozott az északi hatalmak ez előterjesztéseihhez, hanem ha hitelt adhatni a „K. Z.“ turini levelezőjének, még tiltakozott is a francia ha-jóhadnak Gaetában maradása ellen. Eredménye azonban mind két föllépésnek mind eddig csak az, hogy Barbier de Tinan admirál még nem kapott új utasítást.

— Garibaldi folyvást Caprerában van, honnan hetenkint egy párszor a szárdinai partokra megy bará-taival vadászni. A kormány azon rendeletet adta ki a Vashington kapitányjának, hogy hajójával Garibaldi ren-dekezésére álljon, de Garibaldi udvariasan elutasítá a kapitányt. A kapitányhoz intézett leveleiben azt mondja Garibaldi, hogy ő nem szenvedheti, miszerint ily fon-tos időszakban a királyi tengerészet egy hajója magán-czálaknak szolgáljon.

— Páris, dec. 19. A „N. Pr. Ztg.“ írja: Előttünk immár azon ny francia „eszmé“, melyet egy előbbi tu-dósításunkban érintettünk. Egyik legjelentékenyebb vi-déki lap, mely egyszersmind a kormánynak bizalmát bi-ró ismert közlöny, a „Le Messager du Midi“ egy párisi czikkében így okosodik a politikai helyzet felett: „Au-sztria mostani válságos állapotából csak kizárólag német hatalommal átalakulva bontakozhatik ki, vagy meg kell semmisülnie. Ha Ausztria élére állana Németországban az egységi törekvéseknek, — de minden utógondolat nélkül, — akkor kilátása lehetne — Poroszország inga-tag s kétértelmű politikája mellett, hogy a német egy-ség kérdését saját javára oldhatja meg, egyszersmind Magyar- és Olaszország függetlenségének hasznával ol-dathatnék az meg. Hanem gyorsan határozza el magát Ausztria, mert különben menthetetlenül veszve van. Ma-gyarország követelményeit Németországgal összhang-zásba hozni, ez utóbbiaknak megadni a demokratiai cen-tralisatiót, a melyhez hajlandó, Magyarországnak pedig megengedni a decentralisálódást a melyet követel, ez lenne Ausztria földadata.“ (Tehát családelt Ausztria szá-mára, melylyel Velence eladásának lapdacsát töreked-nek megédesíteni; jegyzi meg a „N. Pr. Ztg.“)

— A szyriai dolgok iránt, ugy látszik, fontos tárgyalások vannak jelenleg függőben Angol- és Fran-cziaország közt. Franciaország határozottan a mellett van, hogy Szýria élére Abd-el-kadert kell állítani. Az exemir sem idegen ezen állást elfoglalni, még pedig élethossziglan, minden örökösödési jog nélkül; azonban nem akar pusztá hivatallnoka lenni a portának, hanem ugyanazon független állást kívánja, a melylyel az egy-ptomi alkirály bir. A porta nem igen idegenkednék ezen tervtől, de Angliának ellenvetései vannak, a melyeket könnyen kimagyarázhat, a ki Abd-el-kadernek a francia kormányhoz való viszonyát tekintetbe veszi.

— Páris, dec. 19. Oroszország az „Ind. belge“ szerint nyugtalanodik, s bár igen lassan működik, de azért mégis működik. Az orosz hadtestek ugy vannak felállítva, (még pedig minden zaj nélkül), hogy nyolcz nap alatt több mint 50,000 ember vonható össze Magyar-ország és a dunai fejedelemségek határain. Kuza herczeg nem felelt oly bántalmazólag Oroszországnak, mint a la-pok írják. — Garibaldinak a dunai fejedelemségekbe ér-kezése teljesen aplan. — Párisban erőlyesen működ-

nek a negyedik zászlóaljak föllállításán, és állítják, hogy Franciaország a jövő tavasszal 750,000 embert állíthat sikra.

— Párisból, dec. 21-én írják: „Bécsből ide ér-kezett tudósítások szerint az ausztriai császárnak czélja István főhget Magyarország kormányának élére meg-hívni. — Russell lordot e héten Párisba várják. — Dec. 20-dikán a császár Cowley lordot fogadta, a ki neki bemutató Palmerston titkárát, egyuttal értesíté azon sürgönyökről, melyeket az neki hozott. A diplomatiai közlekedés London és Páris közt az utolsó időben igen nagy. — Garibaldi ugy látszik valóban elhatározta a jövő marc. 1-én ismét hozzá fogni a teendő folytatásá-hoz, legalább ugy nyilatkozott Mieroslawski tábor-nok előtt, a ki őt Caprera szigetén meglátogató, hogy ama napon ismét hivatása helyén lesz, küzdenie az esz-me mellett, a melyre önéletét felszánta.

— Berlin, dec. A „Schw. M.“-nak írják: „Azon hir, hogy Felső-Szléziában egy figyelőhadtest fog felál-líttatni, a lengyel viszonyokkal igen megegyeztethető. A lengyelek hangulata a tulajdonképi Lengyelország-ban, Galicziában és Posenben mindenestre igen izga-tott: de a dolog eddig legalább nem lett oly komoly, hogy ily erős rendszabályok alkalmazását igénylené. El-lenben nem lehet tagadni, hogy ha Magyarországon a viszonyok komolyabbá fejlődnek, Lengyelország ugy van előkészítve, hogy a forradalomnak ezen országba is elterjedése több mint valószínű. A figyelő-hadtest felállít-ása tehát elhatározott tény ugyan, de foganatosíttatni csak akkor fog, ha a komoly események csakugyan kö-vetelik. Egyébiránt a lengyelek nemcsak itthon, hanem a külföldön is tevékenyek. Magában Párisban három köz-lönye van az emigrationak, a Siécle, a Courier du Di-manche és az Opinion Nationale. Tény az is, hogy a képviselőház lengyel tagjai itteni magasállású szemé-lyek előtt ugy nyilatkoztak, hogy ezentul támadólag lép-nek föl és először is a lengyel népesség számára külön alkotmányt követelnek.

— Berlin, dec. 22. A mai „Preus. Wochenblat“ Pereire röpirata ellen vezérczikket közöl, mely így hangzik: Hiába mutatnak azok, kik a közönséget az itt szóban forgó érdekekre nézve elakarják ámítani, arra, hogy Ausztria századokig élt még Velence birtoka nél-kül; ki szemét szándékosan be nem hnyja, perczig sem feledi, hogy Ausztriára nézve hatalmas különbség, vaj-jon délyugati határain aránylag gyenge köztársaság fek-szik-e, támadó politika nélkül, vagy pedig a jelentős át-mén kapu egy hatalmas állam birtokába jut, mely egyi-ke levén az öt európai nagyhatalomnak, Poroszországot lakói számára nézve már ma meghaladja, és mely izga-ga szomszédjának ösztökélése által, valamint eddig elért eredményeinek csábító fénye által, — a forradalmilag felhívott népség rohanó enthusiasmusra és a nemzetiségi elv rugó által a fölkelések útján tovább hajtatik, minél csekélyebbekké válnak az eléje tolongó akadályok. A legrövidebb idő alatt kisül, hogy az ajánlott segédszer, távol hogy Európa békéjét megszilárdítsa, a bizonyta-lanságot csak nevelte; — mert arról van szó, hogy egy feltörekvő, merészen harapózó államot hadi pályájának elébe toluó gátjától megszabadítsa.

— Sz. Pétervár, dec. 12. A „Köln. Ztg.“-nak írják: Nagyon nyugtalanító hírek érkeznek ide a Duna-fejedelemségekből. Azt hírlík, hogy az ottani kormány tiszteket küldött Piemontba, kiképezés végett, és ügy-nököket Magyarországra, kik azt minden irányban meg-járják. Egyuttal meg kell czáfolnom azon hirt is, mely egy osztrák figyelőhadtestnek a fejedelemségek határain felállítását tagadja. Itt ugy vannak értesülve, — s pedig igen jól vannak értesülve — hogy ezen hadtest vagy már megalakult, vagy legalább alakulóba van.

— A jelen évszak bézzeg kedvező időjárásnak mutatkozik az alkotmány — növény tenyésztésére. A pél-dák kényszeritenek. Mint Varsóból dec. 20-án írják: „Hirszerint Sándor czár januárban hosszasb időre Varsóba jöve nd, még pedig oly czélból, hogy életbeléptesse azon szerves statutumot, a melyet Miklós császár 1832-ben hirdettetett ki a lengyel királyságra nézve, de soha sem volt életbe léptetve. Nehéz volna e hir valóságos mellett jót állni. Annyi igaz, hogy az Olasz- és Magyarhonban történt dolgok a lengyelek reményeit rend-kívül felizgatták s még az említett statutum behozatalát is csak gyanakodással vennék a lengyelek. A legkeve-sebb, mire ők vágnak, az 1815-ki állapotnak vissza-állítása, s eziránti reményök támasza „Isten és Fran-cziaország“!

— Dánország, mint hírlík, a német schles-wig-holsteini ügyből európai kérdést akart csinálni, s megoldását egy európai congressusra bizni, a melynek egybehívására Francia- és Angolország már is készeknek nyilatkoztak.

BÉCSI BÖRZE december 24-kén.

Ujabbak. — Bécsből írják: Diplomatai körökben beszéltek, hogy Franciaország nemsokára hivatalos módon szólal fel egy egységes Olaszország mellett. L. Napoleon végkép lemondott volna azon tervről, hogy két olasz királyság alapíttassék, egyik délen, másik északon. Ezért csakugyan még némi kárpótlás kell a francia szövetségesnek.

— A hesseni kormány gondolkozóba esett: mert jövőnek német bölcsek, és azt mondák neki: láttuk az ő csillagát, t. i. az egyik német nagyhatalom alkotmányának csillagát, s lesz immár Teutoniában is nagy világgosszág és szabadság. Hajlandó volna tehát a hesseni fiók és a régóta követelt jónak megeselekvésére: mivelhogy ha Ausztria otthon alkotmányos politikát kezd üzni, akkor otthon, azaz: Frankfurtban sem üzhet reakcionárius bund-politikát. A „Preusz. Wochenblatt“ is erősíti, hogy a bécsi kabinet egyetért abban a berlini kabinettel, hogy a hesseni alkotmány-bajnak már egyszer el kell igazíttatni.

— Dresden, dec. 22. A király 6 napi hurut után tegnap kanyaróban megbetegült; s a kormány ügyek vezetése, a betegség tartama alatt az összes miniszteriumra ruháztatott át.

T. és felelős szerkesztő DÓZSA DÁNIEL.

Állam-adósság.

5%-os nemzeti kölcsön	100 frt.	75.70	75.90
5%-os metalliques	100 frt.	65.—	65.25
Földtehermentesítések.			
5%-os magyarországi	100 frt.	66.—	66.75
5%-os bányási, horvát és szláv	100 frt.	64.—	64.50
5%-os erdélyi	100 frt.	61.75	62.25

Sorsjegyek.

Trieszti db.	100 ft pp.	111.—	112.—
Dunagőzhajóz. társ. darabja	100 ft pp.	95.—	95.50
Budai városközség db.	40 ft a. é.	35.75	36.25
Eszterházy	40 ft pp.	87.—	88.—
Salm	40 ft pp.	38.—	38.50
Pálffy	40 ft pp.	36.50	37.—
Clary	40 ft pp.	34.50	35.—
St. Gonois	40 ft pp.	37.—	37.50
Windischgrätz	20 ft pp.	20.25	20.75
Waldstein	20 ft pp.	26.—	26.50
Keglevich	40 ft pp.	14.50	15.—

Részvények.

Nemzeti bank ex div.)	733.—	734.—
Hitelintézet 200 frt.	177.10	167.20
Alsó-ausztriai esc. bank 500 frt.	550.—	552.—
Duna-gőzhajózási társulat 500 ft pp.	385.—	386.—
Trieszti Lloyd 2-ik kibocsátása 500 ft pp.	130.—	140.—
Budapesti lánchíd 500 ft pp.	380.—	385.—
Éjszakai vasút	1953.—	1954.—

Ausztr. államvaspálya

Nyugati vasút	283.—	283.50
Pardubitz vasút	179.—	179.50
Tisza vasút	110.—	110.50
Déli vaspálya 60% (ex div.)	147.—	147.—
Károly Lajos vaspálya (ex div.)	190.—	191.—
Graz-Köflachi	149.50	150.—
N.-Szombati 1-ső kibocsátás	112.—	114.—
N.-Szombati 2-ik kibocsátás	20.—	22.—
	60.—	64.—

Váltók (devisek)

Három hónapra.		
Amsterdam 100 holl. ft (86 ft 52 kr a. é.) 3/2	—	—
Augsburg 100 d. német ft (85 ft 90 1/2 kr) 3 1/2	120.75	120.75
Berlin 100 tallér (150 fr ausztr. értékb.) 4	—	—
M. Frankfurt 100 d. német ft (85 ft 90 1/2 kr) 3	121.—	121.50
Hamburg 100 márk-bankó ft 75 ft 85 kr 2 1/2	106.50	106.75
London 10 font sterling. (100 ft 23 1/4 kr) 4 1/2	140.90	141.—
Páris 100 frank (40 ft 50 kr ausztr. ért.) 3 1/2	55.90	56.—

Pénznekem.

Korona	19.45	—
Császári arany	6.67	—
Reczés arany	6.66	—
Napoleonsd'or	11.28	—
Orosz imperiale	11.55	—
Ezüst	40.50	—
A nemzeti kölcsön papír szelvényei	140.50	—

HIRDETÉSEK.

NEM HIVATALOS.

Karácsoni, újévi és névnapi

ajándokul a magyar, francia és német irodalom újabb termékeiből képes és díszkiadású más művekkel, mind az ifjuság mind az érettebb korak számára ellátott könyvkereskedését a t. cz. közönség figyelmébe ajánlja

STEIN JÁNOS.

Ugyanott előfizethetni bel- és külföldi ujság- és divatlapokra, folyóiratokra.

(1165)

CSAPÓ SÁNDOR

nürnbergi és divat-áru kereskedésében

a legkülönbözőbb

KARÁCSONYI ÉS ÚJÉVI AJÁNDÉK-CZIKKEK, nagy választékban

GYERMEK - J Á T E K O K

határozott de most is elismert olcsó áron

kaphatók.

CSAPÓ SÁNDOR.

Kolozsvártt STEIN JÁNOS könyvkereskedésében kapható naptárak:

GIROKUTI ORSZÁGOS KÉPES NAPTÁRA. Ára 1 frt 50 kr.

HÁROMSZÉK, erdélyi szépirodalmi évkönyv és

Naptár 1861. évre

Szerkeszti és kiadja KHERN EDE.

Első évi folyam angolváson kötésbe 1 ft 25 kr.

KAKAS MÁRTON NAPTÁRA.

Ára 80 ujkr.

PROTESTÁNS KÉPES NAPTÁR

1861-ik évre.

Szerkesztette Ballagi Mór.

Ára 50 ujkracjázár.

ALFÖLDI MORIO.

humoristikus és satirikus képes naptár

1861-re.

Ára 80 ujkracjázár.

Ugyanott kapható:

A MAGYAR CSALÁDI S KÖZÉLETI

VISELETEK ÉS SZOKÁSOK a nemzeti fejedelmek korából.

Irtá

KÖVÁRI LÁSZLÓ.

Ára 2 frt.

FEKETE LEVES

1861-re,

feltalálja Bús Vitéz; ára 80 ujkr.

BOLOND MISKA

humoristikus és satirikus képes naptár.

Ára 80 kr.

JÓZSIKA JULIA

HÖLGY NAPTÁR

1861-re,

gr. Széchenyi Istvánné arcképével.

Ára 80 ujkr.

ISTVÁN BÁCSI NAPTÁRA.

Szerkeszti Májor István.

Ára 50 ujkr.

A MAGYAR NÉP NAPTÁRA.

Ára 25 ujkr.

EMICH GUSZTÁV

NAGY KÉPES NAPTÁRA.

Szerkeszti Vahot Imre.

Ára 1 frt.

Kazinczi Ferencz levelezése Berzsenyi Dániellel. 1808—1831.

Ára 2 frt 50 ujkr.

Józsika Miklós, A magyarok és

történelme. 3 kötet ára 6 ujfrt.

Szalay László, A magyar törté-

nelemhez. 1 kötet: Erdély és a

Porta. Ára 3 frt.